

Ședințele Sf. Sinod

Sfântul Sinod al României a ținut în zilele de 11—14 Mai a. c. patru ședințe de o deosebită importanță. Mai întâi s'a desbătut problema sectelor primindu-se desideratele exprimate în referatul documentat al P. Sf. S. Episcop Grigorie al Aradului. În ultima ședință a venit în discuția Sinodului proiectul asupra învățământului teologic. I. P. Sf. Sa Mitropolit Nicolae al Ardealului la discuția generală a făcut un expozit magistral, iar P. Sf. Sa Vartolomeiu al Râmnicului deasemenea a vorbit deosebit de instructiv despre cele patru scopuri ale învățământului: utilul, binele, frumosul și adevărul, — făcând aplicări la învățământul teologic.

A mai luat cuvântul și P. Sf. Sa Episcop Grigorie arătând că institutele teologice din Arad și Caransebeș nu sunt inferioare celor din alte centre eparhiale ale Ardealului, având ca studenți numai tineri cu opt clase de liceu sau pregătire echivalentă și un corp profesoral, care face cinste oricărei academii teologice. Întreg Sinodul a respins propunerea Comisiunii de a se transforma seminariile din Arad și Caransebeș în seminarii de vocațiune.

Bisericile de lemn din județul Arad

Sub acest expresiv și nou titlu a apărut, acum de curând, în institutul de arte grafice Drotleff din Sibiu, o lucrare de toată importanța și frumsețea. E una din lucrările recente și de seamă ale dlui *Dr. Coriolan Petran*, fiul acestui județ, profesor de Istoria Artelor la Universitatea Cluj.

Lucrarea a răsărit dintr'un gând întâmplător, al Comisiunii de supraveghierea Palatului cultural de aici, care, în anul 1925, voia să transporte și așeze în Arad, una din bisericile de lemn ale județului, ca astfel aceea bisericuță să se conserve, pentru posteritate, și ca un muzeu în care să se adune, cu învoirea mai marilor bisericești, și alte obiecte de valoare artistică-bisericească. Până să se realizeze acest frumos gând cultural, d. C. Petranu, care a fost încredințat cu cercetarea bisericilor de lemn din județ, ni-a gătit plăcuta surpriză, de a studia chestiunea acestor biserici și de a ni-o înfățișa prin tipar.

Lucrarea are formatul unui album, cuprinzând un studiu introductiv de 41 pagini text românesc și 9 pagini de text resumativ, francez; la urmă se cuprind 55 de ilustrații, între cari figurează cele 20 biserici de

Roader
1926.

lemn din județ: Vosdoci, Sârbi, Poienari, Ociu, Târnovița, Lungșoara, Groși, Poiana, Troiași, Târmure, Rostoci, Vidra, Honțișor, Lazuri, Tisa, Tălagiu, Pleșcuța, Giulița, Groși și Țohești. Se mai reproduc și părți din interiorul bisericilor: picturi murale, icoane și încreștături, precum și deosebite obiecte bisericești: chivoturi, cruci, feșnice etc., vrednice de a fi păstrate în acest chip pentru valoarea lor artistică.

Noi, care le avem aceste bisericuțe ce încep pe rând să dispară, n'am pus prea mult preț pe ele. Ele însă au stârnit, de mult, interesul istoric-cultural al învățaților străini. Învățații apuseni au chiar o pasiune de a studia bisericuțele de lemn. Astfel, bisericile de lemn din județul Satumare au fost clasate între monumentele de cultură — unguerească. Lucrarea d-lui C. Petranu, însă, în aceasta privință prezintă o documentată rectificare a acestei concepții greșite și totodată, ne dă un studiu, care ne *restabilește în drepturile* noastre de o veche cultură artistică-bisericească.

Acesta e meritul de căpetenie al lucrării, de care vorbim. Dar ea mai are încă un avantaj, pe acela de a face să ne cunoaștem și să ne prețuim aceste puține rămășițe din o veche moștenire artistică-culturală bisericească, cu care am străluci azi, dacă atâtea biserici vechi și relievi artistice, ce am avut prin ele, nu ar fi perit, fără urmă, pentru negrija și neștiința celorce odinioară ar fi trebuit să le aprecieze și conserve. Sub acest raport, lucrarea din chestiune înseamnă și un act de — cum am zice — *salvarea* unor comori, cele din urmă ce ni-au mai rămas în județ.

Pentru noi, Românii din fostul stat ungar, lucrarea dlui Dr. C. Petranu înseamnă și o competență *inițiativă* pentru asemenea studii, cari de multă vreme trebuiau începute. Județul Aradului astfel ajunge, în privința acestor studii pentru Ardeal, *punct de plecare* de unde să se urmeze, cu aceeași stăruință și competență, alte studii la fel, în spre Bihorul cu și mai multe biserici frumoase de lemn, și până sus la Maramurășul împănate cu cele mai frumoase biserici românești vechi din lemn. Banatul, — fără a mai vorbi și de Ardealul propriu zis — încă îi are atari monumente grăitoare despre simțul de artă națională, ce a trăit în bisericile noastre.

Și-atunci?

O concluzie se desprinde, cu putere obligatoare pentru toți cei ce pot face, măcar *ceva*, pentru încurajarea unor asemenea lucrări costisitoare. Căci de pildă, albumul de care vorbim, face 500 Lei.

Iar ceea ce putem și suntem datori să facem, este să îngrijim de plasarea acestor lucrări, pela intelectuali și prin bibliotecile așezămintelor bisericești și culturale, din acest județ în primul loc.

Aproape fiecare din satele noastre ni-au dat intelectuali, unii cu frumoasă poziție socială și stare materială, în ale cărora case ar trebui să se adăpostească aceasta lucrare, care este și un decor artistic

Tot astfel, locul acestei lucrări ar fi și în fiecare din bibliotecile bisericești: eparhială, seminarială, apoi județeană și a altor biblioteci de provincă, între cari cele protopești, între cele dintâi. Comunele bisericești mai tari după numărul sufletelor și după starea materială a credincioșilor și a bugetelor parohiale, încă s'ar cuveni să procure aceasta lucrare. În lipsa bugetelor „tari“, o inițiativă particulară ar putea aduna cel puțin în o sută de parohii de ale noastre prețul pentru tot atâtea exemplare, pentru bibliotecile parohiale. Numai în acest chip se poate realiza și scopul moral *mai apropiat*, care este de a ne face să ne îndrăgim monumentele culturale.

Imi place să nădăjduiesc, că frații preoți, la cari încă fac acest apel, pentru a sprijini asemenea studii de artă bisericească, pe care ni-o înfățișează autorul, vor fi la culmea chemării și în această privință.

Și dacă vor aduna bănișorii pentru câte-un album de acesta pentru parohiile lor, vor face un lucru de două ori mai bun: sprijinind aceste studii nouă pentru noi, și făcându-le cunoscute și poporului, care însuși este autorul acestei frumoase arte naționale și bisericești.

Dr. Gh. Ciuhandu.

Impotriva comunismului

Cum lucrează Italia, — cum lucrează Anglia — în atențiunea preoțimii.

În „Neamul Românesc“ din 1 Mai a. c. a apărut un judicios articol despre lupta împotriva comunismului în Italia și Franța. Iată pe scurt desfășurarea evenimentelor; pe care e bine să le cunoască și clerul:

Reacțiunea contra doctrinei comuniste, printr'un program de organizare politică cu totul nouă și de lungă durată, este statornicită în Italia.

Grație lucrătorilor de sociologie și politică a diferiților eminenți autori, *Enrico Corradini*, *Achille Passini*, frații *Coppolir* și alții începând cu *Gentile*, fascismul a pășit de la starea de fapt a cuceririi politice a puterii executive și străbătând fixarea teoretică a doctrinei sale proprii, a ajuns la înfăptuiri practice.

Astfel avem *Noua reformă sindicală fascistă*, operă a unui lucefăr al cugetărilor europene actuale d. Alfredo Rocco, ministrul de justiție italian, ilustru jurisconsult, mare sociolog și realizator.

În expunerea de motive a proiectului de lege de mai sus, d. Rocco arată cum a evoluat omenirea treptat până la Revoluția franceză.

În epoca noastră individul este oprit a-și face dreptate singur — interzicerea auto-defensei

individuale — lăsând, însă, liberă lupta dintre clase, ceea ce a dus la războiul actual dintre Muncă și Capital. Acum fascismul poartă torța civilizației mai departe hotărând prin *legea sindicatelor*, oprirea luptei de clase, auto-defensa claselor — deci noul popas în istoria Omenirii este făcut de Fascism.

Reforma sindicală fascistă are patru părți fundamentale: 1), Recunoașterea legală și organizarea sindicatelor muncitorești; 2) Contractul colectiv de muncă; 3) Instruirea tribunalelor de muncă, instantă judecătorească originală, ce va tranșa conflictele dintre patroni și muncitori; 4) Interzicerea sub aspre sancțiuni atât a grevelor muncitorești, cât și a lockout-urilor patronale.

Aceste nouă alcătuiți sociale vor ajunge la formarea, organizarea și funcționarea vieții corporative. Sindicatele muncitorești italiene au primit bucuros noua reformă sindicală.

Substratul social și filozofic al legii, lămurit contradictoriu, în decursul debaterilor parlamentare, de către d. ministru Rocco față de deputatul socialist Graziadai, este că fascismul opune luptei de clase comuniste colaborarea strâns coordonată a claselor producătoare.

Intr'un număr recent al revistei „*The Review of the Reviews*”, cunoscutul publicist englez Wickam Steed, alarmat de fascismul ce câștigă aderenți în Anglia, susține că tradiția libertăților publice și regimul parlamentar englez ar fi — după d-sa — garanții îndestulătoare contra dissoluției sociale.

Cu toate acestea, regimul conservator actual englez, nu a pregetat să declare războiul comunismului revoluționar: La Camera comunelor, guvernul englez a depus un proiect de lege prin care se opresc grevele politice, adică acele greve ce n'au de obiect un conflict particular dintre patron și lucrătorii unei fabrici.

Un leader muncitoresc, când s'a depus proiectul, a strigat: „*Această lege constituie începutul unei bătălii a veacului nostru*”.

Problema pusă de guvernul englez e clar: *Guvernul ce are răspunderea și autoritatea nu poate să îngăduie în mijlocul societății o putere rivală, care, operând sub ordinele Moscovei sau vre-unei Alianțe internaționale, să declanșeze războiul social și distrugerea Națiunii.*

Iată-ne, deci, ajunși, în fața realităților politice de toate zilele, la războiul crâncen dintre lupta de clase și principiul priorității Națiunii.

Experiența destructivă îndurată de Englezi

cu ultima grevă generală politică a cărbunariilor să le fie strașnică pildă.

Ce este această interzicere a luptei de clase dintre Muncă și Capital în Anglia? Fascism pur. Unde este tradiția străveche a libertăților publice engleze? Suprimate față de necesitatea salvării Națiunii de dissoluția comunismului.

Serbarea catolicilor din Timișoara

— Sfințirea și instalarea Episcopului Pacha. —

Orașul înarborat. — Lungul șir de automobile înflorite, își plimbă mândria printr'un dublu cordon de elevi și eleve;

Nunțiul papal, autoritățile, Episcopii, preoții, numeroase delegații.

Din provincie ajung procesiuni lungi și totuși foarte disciplinate, — în frunte cu preoți: Catolicii, unguri și nemții din oraș în mare ținută.

Larga piață din fața bisericii o mare de capete. Fastul se desfășoară în inima orașului în splendoarea unei zi de Maiu.

Aci se impune impetuos gângul ridicării unei catedrale ortodoxe române în Timișoara-Cetate, ca serbările noastre naționale-culturale, să nu fie eclipsate într'un subordin îndepărtat de grandoarea bisericilor altor confesiuni.

Deși din marea mulțime a celor ce prăznuiesc puțini pot pătrunde în biserică și aceia numai cu invitație, biserica este arhiplină.

Dintre autorități: Dr. Țiucra, Dr. Costici, Prefectul județului Dr. Bogdan, Dr. Doboșan, Dr. Marta, Dr. Feler, Dr. Vâlcovici, Vidrighin Gheorghe, Muntean, Dimitrie Buraia etc.

Nunțiul papal cu conlucrarea Episcopilor Mailath și Nicolescu și a clerului Timișorean a pontificat sf. liturghie, în cadrul căreia noul episcop a fost hirotonisit și instalat.

La punerea mânilor peste capul celui ce s'a hirotonit, ca printr'o străfulgerare, am văzut smerita figură a episcopului Nicolescu din Lugoj, — în cele mai sublimе clipe de concentrare sufletească a neamului, — în societatea lui Marmaggi, Mailath, Glattfelder în pridvorul bisericii — „după uz”, vorba dlui N. Iorga, „ca să nu se spurce” — în biserică, în care se încoronă Regele României, gata de a respinge orice invitație de a intra alături de frații ortodocși.

Cum se vor odihni în pământ străin osemintele lui Micu-Klein, la îmbrățișările cu descendenți, nu mai puțin porniți contra atot ce este român al acelor, cari nu l'au lăsat nici să trăiască dar nici să moară în țara lui, pentru că a îndrăznit să fie român?

Formalitățile instalării au început cu dicțiunea impecabilă a nunțiului papal, rostită în limba latină.

Tot în aceasta limbă a fost salutat de canoni-

cul Blaskovits, noul Episcop A. Pacha, care a ținut în urmă un frumos cuvânt de instalare în limba latină, română, germană și maghiară.

În dulcea simfonie a corului, — impovizat în adevărat concert religios, — cele trei ore de serviciu au trecut ca un vis.

În tabloul mișcărilor ritmice dela altar în decursul liturghiei singura notă disonantă: Acomodările întârziate ale mitrei răsăritene după toate mișcările coroanei papale.

În zilele noastre la ce hiperzel acestei acomodări?

Tie Flaviu.

Protest contra concordatului

Preoțimea din tractul Bellațului, întrunită în adunarea Asoc. cler. „Andrei Șaguna“ azi la 14 Maiu a. c. în comuna Chizătău, protestează cu toată conștiința dreptului și dreptății împotriva Concordatului cu Papa.

El declară anticonstituțional, păgubitor sf. Bisericii ort. și Statului nostru român. — De aceea nu-l va recunoaște nici odată, și va lupta din toate puterile pentru desființarea lui.

Iosif Curuțiu,
președinte.

Iosif Goanța,
secretar.

NB. Această moțiune s'a trimis telegrafic D-lui Min. Președinte Averescu și D-lui Min. de culte Goldiș.

Jabăr, la 15 Maiu 1927.

Iosif Curuțiu,
preot ort. rom.

Lista

deputaților Adunării eparhiale din dieceza Aradului pe anul 1927—1931.

Arad: Dr. Gheorghe Ciuhandu protopop consilier eparhial Arad. Iosif Moldovan inspector școlar Arad. Dr. Cornel Iancu adv. Arad.

Pecica: Traian Vațian protopop Arad. Vasile Boneu prefectul jud. Arad. Dr. Iuliu Borneas adv. Arad.

Curtici: Mihaiu Păcățian protopop consilier eparhial Arad. Dr. Adam Iancu medic Curtici. Dr. Victor Hotaran adv. Arad.

Chișineu: Petru Marșieu preot Socodor. Dr. Iustin Marșieu adv. Arad. Dr. Emil Veliciu adv. Arad.

Șiria: Mihaiu Lucuția protopop Șiria Dr. Emil Monția adv. Șiria. Axente Secula proprietar Șiria

Radna: Procopiu Givulescu protopop Radna. Dr. Eugen Beleş notar public Arad. Dr. Romald Coțoiu medic Săvârșin.

Ineu: Ioan Georgea protopop Ineu. Dr. Teodor Burdan notar public Ineu. Gheorghe Adam director de bancă Arad.

Cermeu: Ioan Popovici preot Berechiu. Ioan Che-

rea proprietar Arad. Dr. Emil Micloși adv. Arad.

Buteni: Florian Roxiu protopop Buteni. Vasilie Goldiș ministru București. Dr. Aurel Grozdea avocat Buteni.

Șebiș: Policarp P. Morușca arhimandrit H. Boddog. Ioan Groza medic Șebiș. Dr. Mihaiu Mărcuș dir. de bancă Arad.

Halmagiu: Cornel Lazar protopop Halmagiu Dr. Ioan Robu adv. Arad. Dr. Mihaiu Nicula adv. Halmagiu.

Gurahonț: Dr. Nicolae Popovici profesor la teologie Arad. Dr. Teodor Babuția medic Gurahonț Alexandru Vlad colonel Arad.

Lipova: Fabrițiu Manoilă portopop Lipova Dr. Aurel Cioban adv. Lipova. Sever Bocu deputat Lipova.

Birchiș: Dr. Teodor Botiș directorul teologiei Arad. Antoniu Mocioni m. proprietar Buteni. Ionel Mocioni m. proprietar Căpâlnaș.

Belinț: Gherasim Sârbu protopop Belinț Dr. Lucian Gheorghe-ici adv. Timișoara Gheorghe Andraș profesor Timișoara.

Balinț: Adam Groza preot Coșteul mare Dr. Ioan Jucu adv. Lugoj. Dr. Vasilie Mircu medic Lugoj.

Timișoara: Dr. Patriciu Țucra protopop Timișoara Dr. Aurel Cosma adv. Timișoara. Dr. Coriolan Baltă adv. Timișoara.

Vinga: Sava Tr. Seculia protopop Vinga. Dr. Ioan Doboșan primarul orașului Timișoara. Dr. Pompil Cioban adv. Timișoara.

B. Comloș: Dr. Ștefan Cloroianu protopop B. Comloș. Dr. Antoniu Bogdan prefectul jud. Timișoara. Dr. Gheorghe Lația medic Periam.

Toracul mare Gherasim Andru preot Sarcia rom. Dr. Dimitrie Chiroiu notar public Timișoara. Dr. Pavel Obădean avocat Timișoara.

Discuții în treacăt.

Pe cărarea ce coboară pleziș spre tufișul tănuț al unei grădini publice, doi trecători, stăpâniți de interesul unei agitate discuții, se apropiau grăbiți, spre banca, pe care un moșneag cu barba ninsă de ani, își odihnea bătrânețele.

— Dela Dumnezeu?? Dela D-zeu niște bureți, pentru oarecare putere miraculoasă, despre care se zice, că e leac vindecător pentru ori ce boală? Dar de ce n'a venit D-zeu să fiarbă ceaiul, în care să se păsească acești bureți și până acum?

— De ce acestea întrebări?

— Pentrucă D-ta totul reduci la D-zeu și numai la El.

— Crezi D-ta sincer că fără D-zeu și afară de El poate exista ceva?

— Ha, ha, ha! Ce vorbești omule? D-zeu? Ființă spirituală absolută? O existență deci nevăzută? Condiție a toate? Da el există dar numai în închipuirea

meal Ce grije are D-zeu de bureți?

— Mă miră foarte mult de felul cum vorbești de D-zeu, mai ales că te mândrești cu studii teologice și pe deasupra mi-se pare că și tatăl D-tale e preot.

— Voiești să repet că omul îl face îl imaginează pe D-zeu?

Bătrânul, care auzise din discuție acestea frânturi se chemu cu groază pe bancă după ce trecătorii dispărură după primul boschet, oftă cugetând la cel ce hulea.

— Cum te mai rabdă D-zeu!!

*

Ceva mai târziu, cei doi călători urcau agale aceeași cărare.

— Ce? Ce abuzuri?

— Cele de cari vorbeam mai nainte. D-ta le cunoști bine.

— Eu?

Din contră sunt convis, că tot ce-i sfânt' ideal și adevăr e în biserica apuseană. Indulgențele, închișițiile, intoleranța și alte prezustive ecrescențe pe candidul corp al bisericii catolice sunt simple imaginații bizantine. Așa este! Voiu dovedi. Biserica mea e sfântă și fără prihană. Aici în biserica aceasta și numai în aceasta este mântuirea.

— Ce te poate îndemna să aperi azi o instituție de origine divină, când ieri vorbeai în felul D-tale despre D-zeu?

— Sunt convingerile mele.

Bătrânul își întoarse cu desgust fața dela domnul, ce gesticulă, după ce observă, că cel ce apăra acum biserica apuseană nu era altul decât acela, ce hulise mai nainte pe D-zeu.

— Ce mai convingeri! se gândea bătrânul îndreptându-și pașii spre alt colț al grădinii, mai ferit din discuții.

Tie Flaviu

Cronica pastorală zilnică.

La îndemnul I. P. S. Sale Părintele nostru Arhiepiscop și Mitropolit, Nicolae, s'a introdus în parohiile ortodoxe, „Cronica zilnică pastorală“.

Unii dintre frații preoți consideră acest „protocol nou“ drept lucru de prisos în activitatea parohului, încărcat cu o nouă povară, și așa destul de respectabilă. Alții fac, ceea ce fac, la vre-o lună, sau la finea anului, și își notează întâmplările ce li se par.

Cronica zilnică pastorală trebuie însă considerată ca un element absolut necesar pentru preot.

Prin ținerea în regulă a cronice, dovedim tuturor că n'avem numai o singură zi de lucru în săptămână, cum afirmă cei ce nu înțeleg rostul preoțimii. Cronica zilnică poate și trebuie să fie oglinda reală a noastră, a preoților.

Intr'insa vom nota, zi de zi, toate momentele activității noastre din domeniul pastoral

Așa b. o.:

Duminecă: Serviciu religios la biserică am predicat despre iubirea deapropelui. Intorcându-mă dela biserică, am întâlnit doi cerșitori, pentru cari am întreprins o colectă locală, cu rezultatul de... După masă, la casa cturală, s'au ținut cuvântări despre originea neamului, a bisericii române...

Luni: Am săvârșit Sf. Liturgie pentru credinciosul... Am zărit pe drum un băiat plângând, l-am mângăiat și am plecat împăcat.

Marți: Citesc în Sf. Scriptură, cărțile teologice, și anume:...

Mercuri: Impac pe împričinații... și evit un proces fără rost. Am cercetat pe bolnavul...

Joi: Am catehizat toate, clasele...

Vineri: Am cuminecat pe... Am făcut Maslu...

Sâmbătă: Am meditat asupra predicii de mâine, dela Liturgie, dela procesiunea la câmp.

Trecere la ortodoxie

Preotul reformat Ștefan Csutak, absolvent al Academiei teologice ref. și al facultății de filosofie dela universitatea din Cluj, după o păstorie de 15 ani în o parohie reformată din județul Odorheiu, remarcându-se ca bun păstor și cu deosebire ca eminent orator bisericesc, în urma unui profund studiu teologic și în special a Istoriei bisericești, convingându-se — după propria mărturisire — că adevărata doctrină a Mântuitorului e păstrată în biserica ortodoxă, în 1920 a renunțat la postul de preot ce-l ocupa și a trecut la biserica ortodoxă cu întreaga sa familie, soție și 2 fetițe, dedicându-se carierei învățătorescii.

Toată truda reformatilor, (clericii și mireni, prieteni și rudenii) de a-l abate dela acest pas, a fost zadarnică.

Nu s'a clătinat nici un moment în hotărârea luată.

Spre a-și însuși temeinic limba română, a funcționat 2 ani ca învățător într'o comună din Moldova, iar din anul trecut funcționează împreună cu soția la școala primară de stat, secția românească din Micfalău (județul Trei-scaune.)

Devenind parohia noastră de acolo vacantă și cerându-l credincioșii de preot, după îndeplinirea preparativelor necesare și după prestarea examenului de calificare precească, conform cerințelor Statutului organic, I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae l-a hirotonit întru preot și adm. par. în aceea parohie.

Iar astăzi, fostul preot reformat, părintele Ștefan vestește cuvântul lui Dumnezeu și săvârșește slujbele dumnezeiești în graul românesc credincioșilor din Micfalău.

Felicităm pe noul lucrător în via Domnului, dorindu-i ca la sfântul altar, al vechei biserici ortodoxe, să-și afle mângăierea și mulțumirea sufletească pe care a căutat-o și să se arate vrednic de darul primit

Misiunea religioasă din Ianova

Din încredințarea Domnului Protopresbiter trac-tual am condus misiunea religioasă din Ianova. Sâmbăta în 9 Aprilie la ora 4 p. m. am celebrat vecer-nia pregătindu-se elevii școlii primare și cinci cre-dincioși la spovedanie.

Cuvintele rostite, pe înțelesul micilor odrasle, cred a nimerit *pământul bun*, care va aduce roade din destul mai târziu: Am zis pământ bun, pentru că tineretul este în Ianova elementul încă neatins de can-grena celor mai diferite păcate. Cei mai vrâstnici s'au arătat prea indiferenți de aceasta mișcare de evan-ghelizare întreprinsă de preoții noștri cu atâta elan și cu așa frumoase rezultate în alte părți.

Dintre băștinașii comunei abea doi bărbați și o femeie s'au arătat îndemnați a se mărturisi. A trebuit să-mi fac trista constatare că străinii din comună, coloniștii din părțile Sibiului s'au arătat mai înțelegă-tori datorințelor creștinești prezentându-se cinci băr-bați și zece femei la sf. împărtășire.

N'am scăpat ocazia, ca la sf. Liturgie, — celeb-rată cu parohul locului A. Puta și ascultată de popor mult venit mai mult din curiozitate — și secondat de corul elevilor și cântările admirabile a vestitului cân-tăreț, tenor liric învățătorul Docea prin o predică se arăt toate urmările nefaste acestui indiferentism și amorțeala sufletească a băștinașilor, am toată încre-derea că cuvintele de justă revoltă cărora le-am dat frâu liber să izbucnească, a mișcat sufletele celor prezenți și că pe viitor aceasta populație „anarchizată moralmente” (cuvintele păr. Protoprezbiter) pe viitor să se arate mai accesibilă unei vieți morale mai aproape de sfintele învățături ale lui Hristos. La acest rezul-tat sigur nu se poate ajunge cu o singură descălecare misionară.

După masă la ora 3, s'a ținut cerc cultural de învățătorii din jur cu frumoase prestațiuni a micilor elevi. Dl Inspector Regional, Ioan Petroviciu ori-ginar din comună într'o vorbire frumoasă, cu provo-care la cuvintele din predică și-a exprimat adâncă sa mâhnire, că prilejii lui de copilărie n'au răspuns în număr de ajuns la chemarea sf. bisericii de a-și înde-plini datorințele cără suflet, și a arătat foarte măe-strit, că fără o viață creștinească mai aproape de Hristos, nu poate să mulțamească pe nimeni.

Relev faptul, că păr. A. Puta neobosit luptător întru aducerea la adevărată cale a turmei încredințate sf. Sale mi-a amintit că în săptămâna l-a din post s'au mărturisit mai mulți creștini.

M'a impresionat mult faptul că o mamă, soția unui colonist s'a prezentat la sf. împărtășire în brațe cu al *zecelea fiu* al său abea de 3 luni, fapt, care n'au putut trece cu vederea, arătându-o băștinașilor ca cel mai frumos exemplu de urmat. Ce multe lu-cruri creștinești bune ar putea învăța Ianovenii dela coloniști.

Cuvântul meu din urmă ar fi: să nu fie aceasta misiune ultima în Ianova.

Pr: Tr. Golumba.

INFORMAȚIUNI

Musca columbacă a început să iasă din ascuzi-șur le ei, arătându-se pe malul Dunării. S'au luat mă-suri de apărare, știind câtă moarte răspândește printre vite această muscă periculoasă.

Unde duce beția? Un sergent de oraș din Bucu-rești a găsit în colțul unei strade pe tânărul Marin Petrescu, care avea piciorul stâng rupt. Luat la întrebări, tânărul a mărturisit că fiind beat a alunecat pe pardoseala străzii. El a fost dus la spitalul Colțea, unde i se dau îngrijirile trebuincioase. Dar va rămânea pentru toată viața schlop.

Un pericol național. Se știe că în Banat s'a introdus de multă vreme urâtul obiceiul al căsătoriilor de probă. Acum în urmă s'au descoperit lucruri gro-zave. Poporul s'a umplut de boale, copii nu se mai nasc și cei ce se nasc mor de vreme nefiind sănătoși. Multe femei îi lapadă înainte de vreme fără nici o teamă de păcat. Poporul scade văzând cu ochii. Este un păcat strigător la cer, Ore pentru aceasta s'au jertfit părinții și frații noștri, ca să le necinstim amîn-tirea și să ducem țara de răpă?

Oaspe obraznic. Un tinăr locotinent din Buda-pesta cu numele Somogyi a venit pe sărbători la Sa-tu Mare împreună cu mai mulți studenți dela Buda-pesta. Somogyi a început să ne batjocorească. Consiliul de război din Satu Mare l-a arestat.

Exproprierea. Primindu-se plângeri că măsură-toarea moșiilor expropriate făcută de ingineri, n'ar corespunde totdeauna cu starea de fapt, ministerul de agricultură, pentru ocrolirea oricăror greșeli în această chestiune, a stabilit ca de aci înainte măsurătoarea să fie făcută de către inspectoratul cadastrului impe-ună cu consilierul agricol din regiunea respectivă.

Pricina cu Rusia. Membrii comisiunii române au trecut la Cetatea-Albă, granița rusească spre Ucraina, unde are loc ședința comisiunii româno-ruse. Desba-terile vor dura două zile, la ordinea zilei fiind mai multe întâmplări dintre cari unele destul de grele în-tâmplante la granița noastră.

O nouă călătorie la Ierusalim. După călătoria la Ierusalim înainte cu un an, făcută de I. Pr. Sfințitul Metropolit al Ardealului N. Bălan, de care au avut bun folos sufletească acei ce l'au urmat, acum se va face o nouă călătorie de cătră I. P. S. patriarhul Miron. De data asta va merge și I. Preasfințitul Arhi-episcop Gurie dela Chișineu cu tinerii clerici cari sfârșesc seminarul teologic și cu alți credincioși ce se vor alătura lor.

Pocăiții. Dușmanii bisericii și ai neamului nostru, pocăiții, și-au deschis o școală mare la Dicosânmartin (Ardeal) unde-și pregătesc predicatorii. Iar aceștia învață acolo, nu numai biblie ci și catehism bolșevic.

Cești și răspândți

„Biserica și Școala“

Iată ce provăduesc acești rătăciți: „Conferința de pace vrea liniște! Apoi vă întreb eu fraților, liniștea ori furtuna ni-e mântuitoare? *Furtuna!* Priviți spre răsărit (adică în Rusia), acolo ș'a și ridicat furtuna! Ușile bisericilor se clatină, vremea ne favorizează, furtuna va trece prin toate straturile sociale străbătând în toate colțurile lumii. În toate părțile se răscoală oamenii... *O furtună din afară trebuie să vină ca să poată începe răsvirătirea și dinlăuntru*, căci ce poate unul îmvoătriva mulțimii. Iar atunci când va veni furtuna ce ne va putea uni? Patria? *Nu!* Așa! Aștia fac politică în adunările lor și nu le trebuie patriei amețiți de momelile diavolului și a banului întins de dușmanii din afară, despre cari zic ei, că „aduc furtuna“, ca să-i pună pe toți la olaltă

Sălbăticia unei mame vitrege. Fiica telegrafistului Ursu din Dodoșeni (Bucovina), măritându-se, a venit la tatăl ei să-și ridice zestrea. Tatăl fetei lipsind de acasă, mama vitreagă a ficei s'a năpustit cu un cuțit asupra ei, rănindu-o greu la piept. Vecinii, ce au alergat la strigătele nenorocitei, abia au putut-o scoate din mâinile vitregii.

Falsificatori de bani. În Baia-Mare au fost arestați zilele astea doi falsificatori de Lei. Ei se numesc Mezes Marton și Mozes Lazarovici. Cluj / Central

Ape mari. Din America vine știrea că râul Mississippi s'a umplut și a ieșit din alvie înecând în apă orașele Arkansas și Memphis. Amenință orașul New-Orleans. Ca să scape orașul, guvernul a hotărât să spargă digul de 600 metri și să dea drumul apelor peste câmpiile fermierilor. Apa a înecat peste 100 mil de jug. de hotar. A nimicit drumurile și toate podurile. Sunt peste 500 de oameni înecați afară de vite și alte acareturi. Asemenea vești vin și din Rusia. Rîul Don a ieșit din țărmuri. A înecat orașul Tambor. Apa a crescut cu doi metri. Sunt și aci morți și multe casa surpate.

Nenorocire. Un biet muncitor, Iosif David, s'a nenorocite în ziua de 16 April, la Fabrica de bere din Turda El tăia lemne cu ferăstrăul. Fiind pus în dinții lui un lemn prea gros sau noduros, circularul a pleznit și cum se învârte cu repeziciune uriașă, o jumătate pe pânză de fer a fost zvrălită ca din pușcă, și sburând înainte, a tăiat gâtul nefericitului tăietor ca cu briciul, făcându-l să-l cadă trupul de-oparte, capul de alta. Era om de 60 ani.

Lupii. Doi lucrători din Turtucaia au vândut unui măcelar 150 oi și pe cari trebuia să le predea la Turtucaia. Cum Turtucaia este cam departe de la satul lor au ajuns tocmai seara, iar măcelarul a amânat primirea oilor până a doua zi. Peste noapte au venit lupii și le-au omorât. Au rămas pe câmp 145 oi moarte, lupii luând cu ei numai 5.

Săteni din Isvoul de sus în județul Argeș au primit prin exproprie o moșie care li s'a luat iar. De mânie au ieșit la câmp și au pustiit toate sămănăturile. Rău a făcut oameni. Sămănăturile nu sunt vinovate. Datoria lor era să se răfuiasă pe calea legii cu cei ce poartă vina păcatului.

O femeie sfâșiată de o bivoliță. În sărbătorile Paștilor s'a întâmplat o nenorocire grozavă în comuna Subcetate: Soția lui Petroiu Arion plecând cu familia la biserică, a fost atacată de o bivoliță. Neavând timp să se ferească a fost luată în corne și sfâșiată în mod îngrozitor. Tot atunci bivolița a mai atacat și pe soțul ei Arion, și pe copilul lor de 6 ani. Bărbatul a scăpat cu lovituri mai ușoare, dar copilul a rămas cu genunchiul stâng zdrobit. Femeea dusă la spital a murit în câteva ceasuri.

Tâlharii. De câțeva vreme s'a ivit în Săcuime o bandă de tâlhari sub conducerea unui Niculiță. Au făcut jafuri și omoruri multe. În zilele trecute a fost prinsă banda întreagă. Niculiță și cu doi tovarăși vrând să fugă au fost împușcați.

CONCURSE

Conform rezoluțiunii Vener. Consiliu Eparhial No. 1142/927 pentru îndeplinirea parohiei a II-a vacantă din Beba-veche să publice concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“ pe lângă următoarele emolumente:

1. 30 jughere cad. pământ și o grădină extravilană din cari 8 jughere sunt pe teritoriul ungar.
2. Stolele legale.
3. Pentru bir comuna bisericească plătește 4000. Lei (Patrumii Lei) anual.
4. Integritatea dela Stat, pentru care parohia nu ia nici o răspundere.
5. Locuința în natură în edificiul școlii vechi confesionale și uzurfructul grădinei școlare.

Parohia este de clasa I. Dela recurenți să cere calificarea amăsurat concluzului Sinodului Eparhial Nr. 84/910. Intrucât nu se vor prezenta preoți calificați de clasa I se admit și candidați cu calificarea de clasa a II.

Alesul preot este obligat a-și plăti toate dările după beneficiul său și a catechiza fără onorar special dela parohie la Școlile primare din loc.

Reflectanții din alte dieceze numai cu învoirea Pr. Sf. Sale Episcopul Eparhial pot cocura.

Concurenții după ce vor dovedi Protopresbiterului tractual îndreptățirea și calificarea cerută, pe lângă observarea strictă a dispozițiilor din § 33 din Reg. pentru parohii, să vor înfățișa în sfânta biserică din Beba-veche, spre a cânta officia și cuvânta, precum și a face cunoștință alegătorilor.

Rugărilor de concurs ajustate cu documentele necesare adresate Consiliului Parohial din Beba-veche să vor înainta în termen concursual Protopopului Ort. Rom din Comlăușul Bănățean (Jud. Timis-Torontal.)

Consiliul parohial din Beba-veche. În înțelegere cu:

Dr. Ștefan Cioroian
protopop.

Nr. 2229/927.

Pentru îndeplinirea parohiei prime din Vârșand, jud. Arad, ppiatul Chișineu, devenită vacantă în urma trecerii la cele eterne a parohului Gheorghe Ciobriși; prin aceasta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Beneficiul constă: 1. Una sesie parohială în care se cuprinde și un extravilan loc pentru vie și dreptul de pășunat. 2. Birul legal. 3. Stolele legale. 4. Intregirea dotației preoțești dela Stat.

Alesul preot este obligat a-și plăti toate dările după beneficiul său și a catehiza fără onorar special în școlile din comună unde va fi designat de superioritatea sa.

Parohia este de clasa primă. Deia recurenți se cere cvalificația normală în concludul Nr. 84/1910 al Adunării Eparhiale, adecă să aibă testimoniu de maturitate liceală și cvalificația preoțească de clasa primă, precum și atestat de serviciu.

Reflectanții din alte Eparhii numai cu invoiroa P. S. Sale Părintelui Episcop Eparhial pot concura. Concurenții dupăce vor dovedi protopopului tractual îndreptățirea și cvalificarea cerută, pe lângă observarea strictă a dispozițiilor din § 33. a Regulamentului pentru parohii au a se prezenta în sfânta Biserică din Vârșand spre a cânta, a oficia, a cuvânta și spre a face cunoștință, cu alegătorii.

Rugările de concurs înscrise cu documentele necesare adresate conziliulu parohial din Vârșand se vor înainta în termenul concursual oficiului protopopesc ort. rom. din Chișineu-Criș. Vârșand din sed. cons. par. ținută la 10 Aprilie 1927.

Consiliul parohial ort. rom. din Vârșand.
In înțelegere cu: Dimitrie Barbu,
protopop ort. rom.

2—3

In baza rezoluțiunii consistoriale No. 1431/ 927 pentru deplinirea parohiei vacante din Bârzava, să scrie concurs, cu termen de 30 zile, dela prima publicare. In organul oficios „Biserica și Școala pe lângă următoarele venite:

1. O sesiune întreagă de pământ adecă 32 jug de 1100 stângini cv. parte arător, parte fânaț.
 2. Stolele legale.
 3. Intregire dela stat.
 4. Dreptul de pădure și pășune.
 5. Locuință cu 2 camere în casa parohială.
- Parohia este de clasa a II-a.

Alesul va plăti toate dările publice după venitul parohiei sale și va catehiza, fără nici o renumerațiune dela parohie, elevii școlilor din loc.

Reflectanți își vor înainta recursele, ajustate cu

documentele necesare și adresate comitetului parohial din Bârzava, la oficiul protopopesc ort. rom. din Radna și se vor prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Bârzava — pe lângă stricta observare a dispozițiilor regulamentului pentru parohii — spre a-și arăta desteritatea în oratorie și rituale.

Reflectanții din alte dieceze au să dovedească consensul P. Sfințitului Părinte Episcop diecezan, că au voie a recurge la aceasta parohie.

Radna la 6 Maiu: 1927 *Procopie Givulescu*
protopresbiter.

2—3

UZINELE METALURGICE TIMIȘOARA S. P. A.
— STRADA ANDREI MUREȘANU No. 3 —

Clopote din metal curat. Armonie și acord perfect. Instalat cu cele mai moderne mașini. Prețurile absolut convenabile.

TELEFON No. 23—42.

LA EXPOZIȚIA DE INDUSTRIE DIN ARAD ÎN 1903, A OBTINUT DECORAȚIE CU DIPLOMĂ DE ONOARE.

TURNĂTORIE DE CLOPOTE
IOSIF BISZÁK

GHIOROC (Jud. Arad)

SE TOARNĂ ÎN DIFERITE FORME ȘI MARIMI CU INSCRIȚII SPECIALE PE CORP LUCRATE DIN MATERIE PRIMĂ ȘI CU PREȚURILE CELE MAI MODERATE.

DORITORII SE POT ADRESA ÎN SCRIS PENTRU RELAȚII.
CATALOG LA CERERE GRATIS.

Redactor responsabil: **SIMION STANA.**

Cens at: **Prefectura Județului.**